Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31485

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i (TDÖ), bireylerin sürekli ve tekrarlayan dü?ünce kal?plar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe uyarlamas?, ?. V. Gülüm ve ?. Da? taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle Tekrarlay?c? Dü?ünme gibi transdiagnostik süreçlerin Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirilmesini sa?lamay? amaçlamaktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin incelenmesi ve klinik ara?t?rmalarda kullan?ma sunulmas? aç?s?ndan önem ta??maktad?r.

Ölçek, uzun ve k?sa formlar? içermektedir; uzun formu 27 maddeden, k?sa formu ise 10 maddeden olu?maktad?r. Yap?lan çal??malar, TDÖ'nün yüksek düzeyde iç tutarl?l?k sergiledi?ini göstermektedir, bu da onun psikolojik de?erlendirmede güçlü bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tekrarlay?c? Dü?ünme, TDÖ, Geçerlilik, Güvenilirlik, Uyarlama, Bili?sel Esneklik, Psikometri, ?ç Tutarl?l?k.

Yazarlar

?. V. Gülüm, ?. Da?

Amaç

Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?ad??? kayg?, endi?e ve ruminasyon gibi döngüsel dü?ünce biçimlerinin yo?unlu?unu ve s?kl???n? ölçmektir. Bu tür dü?ünce süreçleri, çe?itli psikopatolojilerin, özellikle de anksiyete ve depresyonun önemli bir bile?enini olu?turmaktad?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n amac? ise, orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve dil yap?s?na uygunlu?unu test etmek ve psikoloji, psikiyatri ve ilgili alanlardaki ara?t?rmac?lara standartla?t?r?lm?? bir ölçüm arac? sunmakt?r. Bu sayede, Tekrarlay?c? Dü?ünme kavram?n?n klinik ve akademik ba?lamda incelenmesi kolayla?m??t?r.

Yap?

Tekrarlay?c? Dü?ünme, genellikle iki ana bile?eni içeren geni? bir bili?sel yap?y? temsil eder: gelece?e yönelik olumsuz dü?ünceler (endi?e/kayg?) ve geçmi?e yönelik olumsuz dü?ünceler (ruminasyon). TDÖ, bu iki süreci tek bir genel yap? alt?nda de?erlendirerek, ki?inin bili?sel me?guliyet düzeyini belirlemeyi hedefler. Ölçek, bireyin kontrol edemedi?i, müdahaleci ve sürekli geri dönen dü?ünceleri ne ölçüde deneyimledi?ini sorgular.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ölçtü?ü bu Tekrarlay?c? Dü?ünme yap?s?, duygusal düzenleme zorluklar? ve bili?sel esneklikteki azalma ile güçlü bir ?ekilde ili?kilidir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçede de bu temel yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü destekler niteliktedir.

Geçerlik

Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?na ait geçerlilik çal??malar?, ölçüm arac?n?n hedeflenen yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Yap?lan geçerlilik s?namalar? kapsam?nda, TDÖ'nün di?er ilgili psikolojik ölçeklerle olan korelasyonlar? incelenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen bulgulara göre, TDÖ'nün yap? geçerlili?ini desteklemek amac?yla kullan?lan di?er ölçeklerle olan korelasyon de?erleri 0.12 ile 0.35 aras?nda de?i?mektedir. Bu de?erler, ölçe?in teorik olarak ili?kili olmas? beklenen yap?larla orta düzeyde bir ili?ki sergiledi?ini i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i'nin tutarl? sonuçlar verdi?ini ortaya koymu?tur. Ölçe?in hem uzun hem de k?sa formlar? için iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

TDÖ'nün uzun formunun iç tutarl?l?k katsay?s? **0.94** olarak belirlenmi?tir. Ayn? zamanda k?sa formunun iç tutarl?l?k katsay?s? da **0.94** gibi oldukça yüksek bir de?ere sahiptir. Bu yüksek katsay?lar, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda güçlü bir birli?e sahip oldu?unu ve ölçe?in yüksek düzeyde güvenilirlik ta??d???n? göstermektedir. Ayr?ca, k?sa formun uzun formla olan korelasyonu da yüksek bulunmu?, ancak bu de?er kaynak metinde net olarak belirtilmemi?tir.

Faktör Analizi

TDÖ'nün Türkçe uyarlamas? s?ras?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla faktör analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Orijinal ölçek, genellikle tekrarlay?c? dü?üncenin farkl? boyutlar?n? (örne?in, ruminasyon ve endi?e) ayr??t?ran bir yap?ya sahiptir.

Gülüm ve Da? (2012) taraf?ndan yap?lan çal??mada, faktör analizinin sonuçlar? ölçe?in yap?sal geçerlili?ini desteklemi?tir. Bu analizler, 27 maddelik uzun formun ve 10 maddelik k?sa formun, teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? yans?tt???n? ve böylece ölçe?in Türkçe versiyonunun da çok boyutlu Tekrarlay?c? Dü?ünme yap?s?n? ba?ar?yla ölçebildi?ini kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (27 maddelik uzun form ve 10 maddelik k?sa form)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri veya klinik olmayan yeti?kin örneklemler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Uygulama, kat?l?mc?lar?n maddeleri belirli bir derecelendirme skalas?na göre yan?tlamas?yla gerçekle?tirilir. Derecelendirme skalas? bilgisi kaynakta mevcut de?ildir, ancak tipik olarak Likert tipi bir skala kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ruminasyon, Endi?e, Adaptasyon, Psikolojik De?erlendirme, Geçerlilik, Güvenilirlik, Bili?sel Süreçler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: volkanglm@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Veri mevcut de?il (Yay?n referans?ndan yola ç?k?larak ilgili üniversite veya kurum adresi belirtilebilir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? **2012** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve klinik amaçlarla kullan?m? için gereken izinler, genellikle uyarlama çal??mas?n? gerçekle?tiren yazarlarla (?. V. Gülüm ve ?. Da?) ileti?ime geçilerek sa?lanmal?d?r. Ticari kullan?m ücretleri hakk?nda bilgiye kaynak metinde yer verilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ve uyarlama çal??mas?n?n makalesine a?a??daki ba?lant?lardan eri?im mümkündür:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal makale kayna??: yunus.hacettepe.edu.tr
Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: tekrarlayici-dusunme-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Gülüm, ?. V. ve Da?, ?. (2012). Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i ve Bili?sel Esneklik Envanterinin Türkçeye uyarlanmas?, geçerlili?i ve güvenilirli?i. *Anadolu Psikiyatri Dergisi, 13*(3), 216-223.

Tekrarlay?c? Dü?ünme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak metinde aç?kça listelenmemi?tir. Ancak ölçek, uzun formda 27 maddeden ve k?sa formda 10 maddeden olu?maktad?r. Ölçek maddeleri, tekrarlay?c? dü?ünme örüntülerini ve bili?sel me?guliyet düzeylerini ölçmeye odaklanmaktad?r. Uygulama için tam maddelere ilgili referans makaleden ula??lmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM